

HELLAHUONEESTA PRESIDENTIN- LINNAAN

Suomessa tasavallan presidentiksi on päädytty niin hellahuoneesta, pappilasta kuin linnastakin. Presidenttien syntymä- tai lapsuuskoteja on säilynyt eri puolilla Suomea. Osa niistä toimii museoina.

TEKSTI **TEA MAJANIEMI** HENKILÖKUVAT A-LEHTIEN KUVA-ARKISTO

1

Haapajärvi

K. J. Ståhlberg

Toimikausi 1919-1925

2

Kurkijoki

Lauri Kristian Relander

Toimikausi 1925-1931

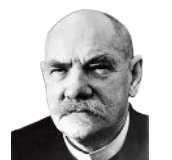

3

Sääksmäki

P. E. Svinhufvud

Toimikausi 1931-1937

4

Ylivieska

Kyösti Kallio

Toimikausi 1937-1940

5

Huittinen
Risto Ryti
Toimikausi 1940-1944

6

Askainen
Carl Gustaf Emil Mannerheim
Toimikausi 1944-1946

7

Lahti
J. K. Paasikivi
Toimikausi 1946-1956

8

Pielavesi
Urho Kekkonen
Toimikausi 1956-1982

9

Turku
Mauno Koivisto
Toimikausi 1982-1994

10

Kuopio
Martti Ahtisaari
Toimikausi 1994-2000

2

11

Helsinki
Tarja Halonen
Toimikausi 2000-2012

12

Salo
Sauli Niinistö
Toimikausi 2012-

1

Ståhlbergin pohjalainen pappila

HAAPAJÄRVI Suomen ensimmäisen presidentin **Kaarlo Juho Ståhlbergin** (1865–1952) synnyinkoti oli vuonna 1784 rakennettu Ronkaalan pappila, jossa Kaarlo Juho asui useita vuosia lapsuudessaan. Pappilassa oli varta vasten Pietarista hankittuja huonekaluja ja astioita sekä muun muassa Haapajärven ensimmäinen kaakeliuuni. K.J. Ståhlberg nukkui yläkerran lasten- ja palvelijoidenhuoneessa, kesäisin piha-aitassa.

Kun perheen isä kuoli 1873, leski sai tuomiokapitulilta yhteensä kuusi ”armovuotta”. Sen jälkeen leski muutti neljän lapsensa kanssa Ouluun, josta hän sai työtä tyttökoulun vahtimestarina. Koulutalosta saatu asunto oli niin pieni, että Kaarlo joutui nukkumaan koulun käytävässä.

Vuonna 1969 alkuperäiselle paikalleen siirretty ja kunnostettu pappila toimii museona ja on avoinna kesäisin, muina aikoina sopimuksesta.

Rakennusvuosi: 1784

Rakennusmateriaali: hirsi

Neliöt: noin 120, yläkerrassa muutama neliö

Pintamateriaali: ei tiedossa

Huoneet: keittiö, sali ja kolme kamaria, yläkerrassa vierastupa ja väentupa, joiden välissä iso vinttitiila

Kerrokset: kaksi

Katto: taitekatto, päre

Rakennuspaikka: Kalajoen rannalla, lähellä kirkkoa ja hautausmaata

Vuokralla vai oma: papin virka-asunto

2

Relanderin opistoasunto

KURKIJOKI Lauri Kristian Relander (1883–1942) eli Laatokan rannalla sijainneella Kurkijoella elämänsä ensimmäiset kymmenen vuotta, minkä jälkeen hän siirtyi käymään koulua Viipurissa. Hänen isänsä työskenteli Kurkijoen maanviljelysopistossa, jonka asunnossa Relanderit asuivat.

Relanderin elämästä Kurkijoella on vain vähän tietoja. Kerrotaan, että hän viisivuotiaana istui postin rappusilla ja huuteli ohikulkijoille: ”Tulkaa meille vaan, kyllä äiti keittää kahvia”.

Relandereiden kotitalo on sotien jälkeen ollut opistokäytössä ja myöhemmin asuintalona. Toinen talon nykyisistä omistajista on kunnostanut talonsa koristeellisen sinivalkoiseksi, ja toinen pää on sotia edeltävässä asussa.

Rakennusvuosi: viimeistään 1870-luvulla
Rakennusmateriaali: hirsirunko, perustukset sekä kellarinseinät kiveä

Neliöt: ei tiedossa

Pintamateriaali: lautaverhous

Huoneet: talossa oli kaksi huoneistoa, joista Relanderit luultavasti asuivat isommassa 6 h + keittiön asunnossa

Kerrokset: 1 + kellari

Katto: satulakatto

Rakennuspaikka: Neuvostoliitolle jääneessä Kurkijoen kirkonkylässä

Vuokralla vai oma: vuokralla Kurkijoen maanviljelysopiston omistamassa talossa

3

Svinhufvudin kartano

SÄÄKSMÄKI Tasavallan kolmas presidentti **Pehr Evind Svinhufvud** (1861–1944) syntyi Rapolan kartanossa Sääksmäellä (nykyisin Valkeakoskea) ja vietti siellä ensimmäiset kaksi vuotta elämästään. Isoisä kasvatti pojanpoikaansa ankarasti ja yritti esimerkiksi karkottaa pojasta pelkoa pitämällä tätä ulkona ukkosenilmalla.

Tulevan presidentin merikapteeni-isä kuoli pojan ollessa kaksivuotias, ja pian sen jälkeen kartano jouduttiin myymään pakkohuutokaupalla. Leski **Olga Svinhufvud** muutti lapsineen Helsinkiin ja hankki itselleen työpaikan.

KUVA MUSEOVIRASTO

Rakennusvuosi: 1813. Tiilikellarin osat 1600-luvulta, talon nykyinen muoto vuodelta 1923.

Rakennusmateriaali: hirsi

Neliöt: noin 310, lisäksi varastotilaa

Pintamateriaali: puuverhoilu

Huoneet: aula, keittiö, viisi makuuhuonetta, ruokasali, sali, ylhäällä kolme kesähuonetta, alakerrassa nykyään sauna ja pesutilat

Kerrokset: kolme

Katto: harjakatto, peltiä

Rakennuspaikka: Rapolanharjun rinteessä muinaislinnan lähistöllä

Vuokralla vai oma: kartano oli P.E. Svinhufvudin isoisän omistama

KUVA YLIVIESKAN KOTISEUTUARKISTO

4

Kyösti Kallion iso maatalo

YLIVIESKA Talonpoikaispresidenttinä tunnettu **Kyösti Kallio** (1873–1940) syntyi Ylivieskassa talonpoikaiseen sukuun. Niemelänkylässä sijainnut vauras tila oli iso ja lapsia kahdeksan. Kustu-nimellä kutsuttu poika työskenteli mielellään tallissa ja karjakartanossa.

Kotitalo purettiin 90-luvulla, eikä siitä ole säilynyt paljon tietoja. Aikuisena Kallio viljeli maata Nilvalassa, jossa sijaitsevassa Kyösti ja Kalervo Kallion museossa on osasto Kallion lapsuuden ajan esi-
neistä.

Rakennusvuosi: 1843

Rakennusmateriaali: hirsi

Neliöt: noin 200

Pintamateriaali: laudoitus

Huoneet: alakerrassa oli iso tupa, kaksi makuuhuonetta ja iso lämmin eteinen, myös yläkerrassa ilmeisesti oli huoneita.

Kerrokset: asuinkerros, yläkerta ja kellari

Katto: harjakatto, pärettä, myöhemmin tiiltä
Rakennuspaikka: peltoa ja 100 metrin päässä Kalajoki

Vuokralla vai oma: oma

5

Rytin purettu sukutalo

HUITTINEN Risto Ryti (1889–1956) syntyi Huittisten Loiman kylässä kymmenlapsiseen talonpoikaisperheeseen. Tila oli iso, ainakin 400 hehtaaria. Risto oli lukutoukka ja viihtyi sisaruksiaan paremmin sisällä lukemassa kirjoja.

Sukutalosta ei ole juuri säilynyt tietoja, koska se purettiin jo 1929. Elämäkertatietojen ja ainoan tunnetun valokuvan perusteella voi kuitenkin tehdä jotain päätelmiä.

Rakennusmateriaali: hirsi

Neliöt: talo näyttää melko tilavalta (yli 150 neliötä)

Pintamateriaali: laudoitus

Kerrokset: asuinkerroksen lisäksi ullakkokerros

Katto: harjakatto, pärettä

Rakennuspaikka: satakuntalaista pelto- maisemaa ja lähellä joki

Vuokralla vai oma: oma

6

Mannerheimin kartanolinna

ASKAINEN Carl Gustaf Emil Mannerheim (1867–1951) syntyi Askaisissa (nykyisin Maskua) aatelisukuun. Suvun omistama Louhisaaren kartanolinna edustaa Suomessa harvinaista palatsiarkkitehtuuria.

Lapsuusvuosinaan nuori Gustaf oli varsinainen rasavilli ja joutui useisiin onnettomuuksiin. Kerran hän hyppäsi navetan vintillä parrulta toiselle, putosi ja loukkasi itsensä pahasti lattian teräviin hirsisiin.

Kartano jouduttiin myymään talousvaikeuksien vuoksi vuonna 1880.

Museoviraston omistama Louhisaari on avoinna yleisölle kesäaikaan ja ryhmille syyskuussa.

Rakennusvuosi: 1650-luku

Rakennusmateriaali: kivi, tiili, puu

Neliöt: noin 1000

Pintamateriaali: kalkkimaali

Huoneet: kolmessa asuinkerroksessa yhteensä 25 huonetta, kellarissa ja ullakolla lisäksi neljä

Kerrokset: kolme asuinkerrosta, ullakko ja kellari

Katto: tervattu aumakatto

Rakennuspaikka: Meren rannalla, ympärillä oli englantilaistyyppinen maisemapuisto. Nykyään jäljellä on nurmikenttä ja puita. Mannerheimin aikaan päärakennuksen ympärillä mantereen puolella sijaittivat ajalle tyypillisesti hedelmä- ja kasvitarhat, maatalousrakennukset ja kauempana pellot.

Vuokralla vai oma: oma

7

Paasikiven kangaskauppa

LAHTI Juho Kusti Paasikiven (1870–1956) lapsuudenkodeista ei juuri ole säilynyt tietoja.

J. K. Paasikiven äiti kuoli 1875 ja sen jälkeen hänen miehensä, kauppias Johan Hellsten muutti poikansa ja adoptiottytärtänsä kanssa Tampereelta Lahteen. Isä-Hellsten perusti kangaskaupan, jonka oletetaan sijainneen nykyisten Rautatienkadun ja Vapaudenkadun luoteiskulmauksen tienoilla.

Talon rakennusmateriaali oli puu, mutta muutoin siitä ei ole tietoja.

Lahden kylä paloi vuonna 1877, ja tuli tuhoi myös Hellstenin kauppiastalon. Lahden kylästä tuli kauppala seuraavana vuonna, ja samalla kyläalue kaavoitettiin. Hellsten osti kauppalan ensimmäisessä huutokaupassa 24.7.1878 tontin Hämeenkatu 14 / Mariankatu 19 ja rakennutti siihen talon ja ulkorakennuksen seuraavana vuonna. Talo paloi 1890. Kuvassa Hämeenkatu 14:n tontti oikealla.

8

Kekkosen paranneltu torppa

PIELAVESI Urho Kaleva Kekkonen (1900–1986) syntyi Pielavedellä Lepikon torpassa. Toisin kuin nimestä voisi päätellä, Kekkosen eivät olleet torppareita, vaan torppa hankittiin perheen asunnoksi.

Kekkosen muuttivat torppaan, ja esikoinen Urho syntyi. Torppaa laajennettiin alkuperäisestä savupirtistä, savutuvan kiuas korvattiin piipullisella uunilla ja pienet ikkunat muutettiin T-mallisiksi. Urholla oli pikkupoikana iltarituaalina käydä Kalle-setänsä kanssa iltapissalla talon seinustalla ja samalla kilpailtiin, kumman kaari nousee korkeammalle.

Torppa on nykyään museona ja avoinna kesäkaan.

Rakennusvuosi: alkuperäinen savupirtti viimeistään 1860-luvulla, laajennus ja uudistus 1900

Rakennusmateriaali: hirsi

Neliöt: ulkomitat ovat noin 12 x 6 metriä, mutta asuinneliöitä vähentää keskellä oleva iso kylmä eteinen

Huoneet: tupa, ruokahuone ja vierashuone, keskellä kylmä eteinen ja sen perällä ruokavarasto.

Kerrokset: yksi

Katto: harjakatto, pärettä

Rakennuspaikka: nimensä mukaisesti Lepikon torppa sijaitsee lepikon vieressä, pihapiiriin kuuluu myös aitta, savusauna ja navetta.

Vuokralla vai oma: oma

9

Koiviston vaatimaton hellahuone

TURKU Mauno Koiviston (1923–) syntymäkoti sijaitsee Turussa Tehtaankadun ja Piispankadun kulmassa sijaitsevassa puutalossa. Kyseessä on vaatimaton 30 neliön korkea hellahuone.

Nykyään asunto tunnetaan nimellä Mannun kammari ja se on Turun yliopiston omistuksessa. Asukkaaksi otetaan hakemukselta yksi väitöskirjantekijä vuoden ajaksi. Pienen Koiviston syntymän jälkeen perhe muutti Kivilinna-nimiseen opettajien asuntoyhtiöön Sirkkalankadun ja Kellonsoittajankadun kulmaan. Asunto oli talonmiehen asunto, mutta Hymni-äitiä ei rappujen siivoaminen kiinnostanut. Niinpä perhe osti asunnon Itäiseltä Pitkädulta.

Neliöt: 30

Huoneet: yksi hellahuone

Kerrokset: asuinkerros, kylmä vintti ja matala kellari

Rakennuspaikka: Turun keskusta

Vuokralla vai oma: vuokralla

Ahtisaaren kasarmilapsuus

KUOPIO Martti Ahtisaari (1937–) vietti suuren osan lapsuuttaan Kuopiossa, jonne vanhemmat Oiva ja Tyyne Ahtisaari olivat muuttaneet Viipurista sodan aikana. Ahtisaaret asuivat Kuopion kasarmilla isän työn takia. Asunto sijaitsi punatiilirakennuksessa numero 45. Rakennuksessa oli kolme kerrosta, ja Ahtisaaret saivat toisesta kerroksesta käyttöönsä 27 neliön suuruisen korkean huoneen. Asunnossa oli keittiö ja sisävesi, joka oli erotettu naapurin vastaavasta vain kevyellä lautaseinällä. Keittiöön tuli juokseva kylmä vesi.

Rakennusvuosi: 1914–1915

Rakennusmateriaali: tiili

Huoneet: 1 huone ja keittiö

Kerrokset: koko rakennuksessa kolme

Katto: peltinen harjakatto

Vuokralla vai oma: vuokralla

10

11

Halosen kerrostaloasunto

HELSINKI Presidentti Tarja Halonen (1943–) vietti lapsuutensa aina toiselle kymmenelle saakka Helsingissä Hämeentie 34:ssä. Talo on valmistunut vuonna 1939 ja edustaa funktionalismia. Sen erityispiirre ovat suorakaide-erkerit.

Rakennusvuosi: 1939

Rakennusmateriaali: betoni-perustus, sokkeli harmaata graniittia

Pintamateriaali: rapattu harmaaksi

Kerrokset: seitsemän

Katto: peltinen harjakatto

12

Niinistön ruotsalaistalo

SALO Sauli Niinistö syntyi 1948 Salossa nelilapsisen perheen kuopuksena. Tuleva presidentti perheineen asui ensimmäiset viisi vuottaan Salon Alhaisten kaupunginosassa. Alhaisiin oli vuosina 1940–1941 pystytetty ruotsalaisilta lahjoituksena saatuja niin sanottuja ruotsalaistaloja. Kun Niinistö oli viisivuotias, perhe muutti isompaan taloon Rappulan kaupunginosaan. Tämä talo on nykyään purettu, ja sen tilalla on kerrostalo.

Rakennusvuosi: 1941

Rakennusmateriaali: puu

Kerrosala: 54 neliötä

Pintamateriaali: lauta

Huoneet: alakerrassa 1 h ja keittiö, lisäksi ullakkohuone

Kerrokset: asuinkerros, puolikorkea ullakko sekä kellari

Katto: harjakatto, peltiä

Meidän kotiin

Hirsipaneeli

20x214x2370

valkoinen päätypontattu.

Menekki 5 jm/m².

Saatavilla myös valkolakattuna.

Katso
asennusvideo

Valikoimassamme myös
kulmapalat koristelistoille.

Kattolistapalat 1 kpl/pkt ja peitelistapalat 2 kpl/pkt.

ARVOLISTA OY

Jälleenmyynti: K-rautat, rautiat ja puutavarioliikkeet
www.arvolista.fi /facebook

Hyvin eristävä AUTOTALLINOVI

- Ajaton
- Tasapainoinen
- tyylikäs

Crawford Smart 42 lamellinosto-ovi

Kuvioitu viimeistelypinta Brilliant Line. Valkoinen (vastaava kuin RAL 9016).
Automaattinen, ovikoneistolla Magic. Paras eristys 42 mm paneelien ansiosta.

Tutustu mallistoomme nettisivuillamme

Crawford

ENTRE/MATIC

Nimismiehenpelto 6, 02770 Espoo
puh 010 386 9000
asiakaspalvelu.fi@entrematic.com
www.crawfordautotallinonet.fi